

VÄRMDÖ KOMMUN

Finansrapport

2016-01-01 - 2016-12-31

Finansrapport

Härmed lämnas finansrapport i enlighet med fastställd finanspolicy. Rapporten omfattar perioden 2016-01-01 – 2016-12-31.

Låneskuld, snittränta

Kommunens låneskuld

	Mnkr
2015-12-31	1 583
2016-12-31	1 579
(varav lån från Kivab	694)

Låneskulden har minskat marginellt, med ca 4 mnkr, under 2016.

Den genomsnittliga räntan för upplåningen har under år 2016 som helhet legat på 1,75 %, vilket är samma nivå som år 2015. Dock har snitträntan stigit något under året, första halvåret låg den på 1,63 %, andra halvåret var den 1,87 %. Bakgrunden är att kommunen har kraftigt minskat låneskulden till banker och kreditinstitut, samtidigt har kommunen varit bunden av en betydande volym ränteswapar (se nedan), tecknade när marknadsräntorna låg väsentligt högre än i dag.

All kommunens upphandling av krediter sker i konkurrens, notabelt är att under det senaste året har i allmänhet Kommuninvest kunnat erbjuda de lägsta marginalerna. Det har varit särskilt tydligt när kommunen under 2016 valt att ta upp krediter med längre löptider än vad som var fallet året dessförinnan.

Koncernen använder sig av sk derivatinstrument (ränteswapar) för att begränsa ränterisken. När det allmänna ränteläget är högt begränsar de påverkan på räntekostnaderna. Under en lågränteperiod bromsar de den rörliga räntans rörelse nedåt och innebär en viss merkostnad jämfört med helt rörliga lån. Det är priset för en minskad känslighet för räntefluktuationer.

Utlåning inom koncernen

I slutet av 2015 sålde Kivab 49 % av aktierna i VärmdöBostäder AB, därmed hade bolaget vid ingången av 2016 en stor kassa. Denna likviditet har till största delen, med början i februari fram till september, successivt lånats ut till Värmdö kommun. Därmed har Kivab vid årsskiftet 2016/2017 utlåning till kommunen om 694 mnkr. Kommunens lån hos banker och kreditinstitut har minskat i motsvarande grad. Kommunen betalar ränta till Kivab i paritet med genomsnittsräntan för kommunens upplåning i övrigt.

Sedan flera år tillbaka lånar Värmdö kommun (internbanken) i sin tur ut till Gustavsbergsbadet AB, per 31 december 76 mnkr, och till Värmdö Hamnar AB, per 31 december 75 mnkr.

Fördelning kreditgivare

Fördelningen av kommunens lån mellan kreditgivare den 31 december 2016 framgår av tabellen.

	Mnkr	%
Kommuninvest	700	44
Handelsbanken/Stadshypotek	185	12
Kommunhuset i Värmdö AB	694	44
SUMMA	1 579	100

Kommuninvest och kommunens bolag, Kivab, dominerar som långgivare, vidare föreligger viss upplåning hos Handelsbanken. Vid årets början hade kommunen även lån hos Nordea och SEB, men i samband med slutförfall har denna upplåning omplacerats till övriga kreditgivare.

Räntekänslighet

Med nuvarande fördelning mellan bunden och rörlig ränta i lånestocken skulle en räntehöjning om 1 % kortsiktigt betyda knappt 1,5 mnkr i årlig högre räntekostnad. Det är en ganska måttlig effekt, vilket förklaras av att kommunens räntesäkring i form av ränteswapar är hög i förhållande till lånevolymen.

Likviditeten

Kommunens likviditet (kassa och bank) uppgick 2016-12-31 till 82 mnkr, en minskning med 71 mnkr jämfört med årsskiftet 2015/16.

Koncernen har ett gemensamt koncernkonto, där kommunen och samtliga bolag, exklusive Värmdö-Bostäder AB, ingår. Om någon koncernmedlem har negativ likviditet sker påfyllning i första hand från övriga koncernmedlemmar. Kopplat till koncernkontot finns en checkräkningskredit som en likviditetsmässig säkerhetsmarginal.

Kommunen hade vid årsskiftet inte några kapitalplaceringar.

Avstämning finanspolicy/riktlinjer för finanshanteringen

Kommunen har en finanspolicy, policyn har konkretiserats i särskilda riktlinjer för finanshanteringen. Som ett komplement fastställde kommunstyrelsen i början av året finansieringsprinciper för bolag inom KIVAB-koncernen.

I finansrapporten görs en avstämning gentemot finanspolicyns principer och riktmärken. I huvudsak relateras avstämningen till kommunens externa låneskuld, d v s utlåningen från Kivab är exkluderad.

Andelen av lånestocken med lång räntebindningstid (längre räntebindningstid än ett år) var vid utgången av 2016 62 %. Räntan har bundits till olika löptider med

hjälp av ränteswapar. Resterande del av låneportföljen har rörlig ränta. Fördelningen fast – rörlig ränta ligger i linje med finanspolicyn.

Den del av låneportföljen som har fast ränta har en genomsnittlig räntebindningstid på 3,3 år. Enligt finanspolicyn ska den ligga mellan 2 och 4 år.

För att begränsa den s k refinansieringsrisken har kommunen i finanspolicyn preciserat att maximalt 40 % av lånestocken ska refinansieras (omsättas) inom kommande tolvårsperiod. Av kommunens lån hos banker och kreditinstitut den 31 december 2016 kommer 26 % att behöva refinansieras inom ett år. Således ligger upplåningen i detta avseende med god marginal inom finanspolicyns riktlinjer.

Det finns inte något spekulativt inslag i valet av upplåning. Krediterna är uteslutande upptagna i svensk valuta av svenska kreditgivare.

Viktiga händelser och noteringar

Som omnämns har Kivab under året lånat ut 694 mnkr till Värmdö kommun, vilket lett till att kommunens lån hos banker/kreditinstitut har i gengäld minskat till ca 885 mnkr.

Kommunen har successivt genom årens lopp tecknat ränteswapar i syfte att binda räntan motsvarande en del av låneportföljen. Swaparna har olika löptider, några har förfallit under 2016, dock inte i proportion till hur den koncernexterna låneskulden sjunkit. Därmed kan just nu omfattningen av ränteswapar anses vara i överkant, vid årsskiftet 2016/17 750 mnkr, och inte helt idealisk. Ett alternativ skulle vara att förtidsinlösa några swapar. Det är dock relativt kostsamt med det låga ränteläge som finns råder, förvaltningen har hittills avstått från det under 2016. Under 2017 kommer swapar motsvarande 200 mnkr att löpa ut.

Beslut fattade enligt delegation

Under 2016 har följande förändringar skett i internbankens låneportfölj:

I samband med ordinarie förfall har sammanlagt 9 av kommunens 16 krediter hos banker/kreditinstitut lösts in, motsvarande 913 mnkr. De lösta krediterna har ersatts av upplåning från Kommunhuset i Värmdö AB och från Kommuninvest.

Omvärldsfaktorer – utblick framåt

De svenska marknadsräntorna har fortsatt legat lågt under hela 2016. I somras noterades en viss nedgång, i

kölvattnet av Brexit. I slutet av året, i anslutning till presidentvalet i USA tillsammans med något bättre statistik rörande världsekonomin, steg räntorna marginellt.

Utsikterna för konjunkturen i omvärlden och i Sverige har förbättrats något under de senaste månaderna. Man kan förmoda att återhämtningen i omvärlden fortsätter de kommande åren och att den globala inflationen väntas stiga från låga nivåer. Samtidigt är den politiska osäkerheten stor och riskerna för bakslag har ökat. För att inflationen i Sverige ska stabiliseras runt 2 procent (Riksbankens mål) krävs ett fortsatt starkt konjunkturläge och att kronan inte stärks för snabbt.

Riksbanken agerar utifrån riktmärket om en inflation om 2 % och fortsätter sin expansiva penningpolitik. Reporäntan ligger kvar på – 0,5 procent och det kan tänkas att den kan sänkas ytterligare. Först under 2018 väntas reporäntan höjas.